

sady poctivosti v právním styku (§§ 863 odst. 2 a 914 obč. zák.) odvažovati také poměr porušení k celému smluvnímu poměru (srov. také zásady vyslovené v plenárním rozhodnutí č. 7760 sb. n. s. a v rozh. býv. nejv. soudu ve Vídni č. 6269 sb. Gl. U. n. ř., též Klang-III sr. 88). Je rovněž nerozhodné, že v době splatnosti nájemného za termín červencový 1933 byli žalovaní kromě toho ještě dlužní za dřívější termíny 15.454 Kč 51 h, když žalobci pro tento průtah nepoužili svého práva ke zrušení smlouvy ve stanovené lhůtě.

Čís. 14121.

Úmluva mezi republikou Československou a republikou Rakouskou o Všeobecném pensijním ústavu pro zřízence ze dne 29. března 1924 čís. 151/29 Sb. z. a n.

Úmluvou mezi republikou Československou a Rakouskou ze dne 29. března 1924, uveřejněnou pod čís. 151/29 Sb. z. a n. převzala Československá republika část pojistných břemen jen za pojištěnce, jichž poslední služební místo bylo koncem roku 1918 na území republiky Československé. Pojištěnci, kteří podle této úmluvy zůstali členy Všeobecného pensijního ústavu ve Vídni a teprve po 31. prosinci 1918 se stali členy Všeobecného pensijního ústavu v Praze, jsou novými členy tohoto ústavu a nelze jim započísti dřívější čáky, jež měli u Všeobecného pensijního ústavu ve Vídni, který podržel pojistné premie na ně připadající. Ustanovení § 27 zák. čís. 89/20 Sb. z. a n. vztahuje se jen na případy, kde pojištěnec byl rozhodného dne členem tuzemského pensijního ústavu.

Domáháno-li se náhrady škody pro nepřihlášení k pensijnímu pojištění, nelze přisouditi i náhradu splatnou po vynesení rozsudku prvním soudem.

(Rozh. ze dne 26. ledna 1935, Rv I 1912/33.)

Žalobkyně M. S. a nezl. B. S. domáhají se na žalované firmě placení vdovské renty ve výši 3.600 Kč ročně, výchovného 1.800 Kč ročně a pohřebného ve výši 457 Kč 50 h, dále náhrady škody 65.410 Kč 50 h z důvodu, že žalovaná firma nepřihlásila jejich manžela pokud se týče otce v době od 10. února 1925 do dne 10. května 1925 u pensijního ústavu, čímž se stalo, že v době úmrtí nedosáhl 60 příspěvkových měsíců a žalobkyně přišly tímto opomenutím žalované firmy o nárok proti pojišťovně nyní žalobou vymáhaný. První a odvolací soud přisoudily žalobkyním M. S. roční rentu 3.600 Kč, nezl. B. S. výchovné ročně 1.800 Kč, pohřebné 457 Kč 50 hal., od čehož odpočetly obnos 5.400 Kč, jež žalobkyně již jako odškodné obdržely, jinak žalobu zamítly.

Nejvyšší soud vyhověl částečně dovolání žalované firmy a rozsudek odvolacího soudu změnil potud, že přisoudil žalobkyni M. S. 7.057 Kč a nezl. B. S. 6.000 Kč, jinak žalobu, pokud šlo již jen o požadovaný důchod, pro tentokrát zamítl.

Důvody:

Podle čl. I. A 1 úmluvy mezi republikou Československou a Rakouskou ze dne 29. března 1924 uveřejněné pod čís. 151/29 sb. z. a n., jest

pro spor rozhodující, zda zesnulý B. S. měl dne 31. prosince 1918 služební místo na území republiky Rakouské či Československé (čl. I odst. A-1), neboť podle stavu k tomuto rozhodujícímu dni převzala každá z obou smluvních stran část pojistného břemene připadající na pojištěnce, jichž poslední služební místo koncem roku 1918 (à la fin de l'année 1918 podle francouzského originálu smlouvy) bylo na území příslušného státu. V souzené věci nebylo o tom sporu, že poslední služební místo B. S. bylo v tuto rozhodnou dobu na území republiky Rakouské a proto nemá významu, že před tímto dnem nesloužil výhradně v obvodu vídeňském, nýbrž též nějaký čas (od 17. července 1909 do 30. června 1911) v obvodu pensijního ústavu Pražského. Tvrzení dovolatelčino, že zapravené premie, pokud se týče premiová reserva jmenovaného pojištěnce nebyly převedeny ústavem pražským na vídeňský ústav, je pro otázku započitatelnosti pojistné doby, o kterouž v tomto sporu jde, nezávažnou, a rovněž nezáleží na tom, zda si B. S. dal vrátiti pojistné premie za dobu 1909 až 1911. Ustanovení § 27 zák. čís. 89/20 sb. z. a n. nehodí se na souzený případ, ježto, jak zjištěno, B. S. byv v letech 1909 až 1911 pojištěn u pensijního ústavu v Praze, stal se poté členem vídeňského pensijního ústavu a v rozhodný den (31. prosince 1918) byl členem tohoto ústavu. Nastal tedy poměr, jenž byl upraven úmluvou ad a) dotčenou čís. 151/29 sb. z. a n. a tento pojistný poměr je posouditi výhradně podle této úmluvy a nikoli podle § 27 zák. č. 89/20 sb. z. a n. majícího na mysli jen pravidelné případy, že totiž pojištěnec rozhodného dne byl členem tuzemského pensijního ústavu. Žalovaná firma netvrdila, ani neprokázala, že žalujícím přísluší proti vídeňskému pojišťovacímu ústavu určitý nárok v určité výši, takže žalobní nárok se zmenšil o tuto částku. Bylo-li, jak dovozeno z úmluvy čís. 151/29 sb. z. a n. podle stavu pojištění dne 31. prosince 1918 rozděleno jmění bývalého Všeobecného pensijního ústavu ve Vídni a zůstala-li v důsledku toho premiová reserva připadající na pojištění B. S. ve Vídni, stal se jmenovaný dne 15. listopadu 1922, kdy podle zjištění ponejprv vstoupil po 31. prosinci 1918 do pražského ústavu, novým jeho členem, který neměl tam žádných premiových rezerv a nemůže tedy býti řeči o nějakém započtení dřívějších čák. V souzené věci jde o náhradu škody, vyvozované ze zjištěné skutečnosti, že žalovaná firma svého zaměstnance, povinnému pensijnímu pojištění podléhajícího, v době od 10. února 1925 do 10. května 1925 nepřihlásila u pensijního ústavu a že jeho pozůstalá vdova a dítě důsledkem toho pozbyly nároku na výhody tohoto pojištění, neboť kdyby byla žalovaná firma dostála přihlašovací povinnosti včas a řádně, zaměstnanec byl by dosáhl žádoucích 60 příspěvkových měsíců a žalobkyně měly by pak uplatňovaný nárok vůči pojišťovně. Škoda je tudíž výsledkem z opomenutí žalované firmy a tato je z něho práva podle § 1295 obč. zák. Žalovaná nemůže se odvolávati na spoluzavinění jiných firem, u nichž byl prý B. S. zaměstnán v době od 1. ledna 1919 do 15. ledna 1922 a jež rovněž nedostály přihlašovací povinnosti, ježto B. S., jak zjištěno, byl od 15. listopadu 1922 pojištěn a čekací doba od tohoto dne počínající nedosáhla počtu 60 měsíců jen proto, že ho právě žalovaná včas nepřihlásila k pensijnímu pojištění, takže tu nejde o jednotnou škodu způsobenou několika účastníky, jak to předpokládá § 1301, 1302 obč. zák. Avšak nehledě ani k tomu, i kdyby se

mělo přihlížeti též k opomenutí jiných firem, jež B. S. nepřihlásily k pensijnímu pojištění přede dnem 15. února 1922, bylo by ručení žalované firmy solidárním, poněvadž by se nedal zjistiti podíl, jaký má na skutečné škodě každé ze žalobkyň zavinění žalované a jaký zavinění jiných firem (§ 1302 obč. zák.), neboť doba služební u každé z těchto firem ztrávená nemůže tu sama o sobě rozhodovati. Nejvyšší soud dovodil již v rozhodnutí ve sb. n. s. 11.136, že promlčení nároku proti zaměstnavateli na náhradu škody vzniklé tím, že zaměstnance nepřihlásil k pensijnímu pojištění, počítá se teprve doručením výměru pensijního ústavu o vyřešení, pokud se týče odepření důchodu. Zaměstnavatel, jenž nepřihlásil zaměstnance k pensijnímu pojištění, jest práv pozůstalým po zaměstnanci náhradou toho, co by byli obdrželi od pensijního ústavu, kdyby se byla přihláška stala podle předpisu (sb. n. s. 11031). V souzeném případě jde o nárok na vdovské opatření (důchod) a výchovaci příspěvek podle § 14 a), 17 zák. čis. 89/20 sb. z. a n. a tyto ušlé příjmy musí žalovaná nahraditi žalujícím, avšak první soud mohl je přisouditi podle § 406 c. ř. s. jen, pokud byly splatny do dne vynesení rozsudku, t. j. do dne 17. května 1932. Výjimka druhé věty § 406 c. ř. s. tu nepřichází v úvahu, ježto požitky, o které jde, nejsou výživným, nýbrž jsou jako pense vůbec, i když sloužití mají k výživě, úplatou za konané služby, které se zaměstnanci nebo jeho pozůstalým vyplácejí po rozvázání služebního poměru. Ten, kdo k poskytování těchto požitků byl by podle zákona o pensijním pojištění povinným, nemá vyživovací povinnost (viz sb. n. s. 9654). Proto nebylo lze přisouditi tyto požitky pro dobu po vynesení rozsudku, jak se v § 406 c. ř. s. (v druhé větě) výjimkou stanoví jen pro výživné, a bylo tudíž zamítnouti pro tentokráte žalobu, pokud bylo v ní žádáno odsouzení žalované k placení požadovaných požitků také pro dobu po vynesení rozsudku prvního soudu (viz též sb. n. s. 12663). Žádaly-li žalobkyně přisouzení požitků, o kteréž jde, bez jakéhokoliv omezení, nevádí ustanovení § 405 c. ř. s. tomu, aby jim byly tyto požitky přisouzeny, pokud již nastala jejich dospělost v čase vynesení rozsudku, neboť jde tu o méně a nikoliv o něco jiného. První žalobkyni byl by příslušel vůči pensijnímu ústavu vdovský důchod 3.600 Kč ročně a druhé žalobkyni výchovný příspěvek 1.800 Kč ročně, t. j. za 3 léta a 4 měsíce prvější 12.000 Kč a druhá žalobkyni 6.000 Kč. První žalobkyně má další splatný nárok na pohřebné 457 Kč 50 h, tedy dohromady 12.457 Kč 50 h po odečtení odškodnění 5.400 Kč, zbývá 7.057 Kč 50 h.

Čís. 14122.

Stala-li se úmluva o postupu prodávatelovy pohledávky i s výhradou vlastnického práva k prodané věci z důvodu, že postupník poskytl postupujícímu kupiteli úvěr, aniž bylo ujednáno, že by se, kdyby prodaná věc při realizaci postoupených práv z výhrady vlastnictví byla vydána postupníkovi, dluh postoupitelův u postupníka zmenšil a o kolik, jest úmluvou o postupu výhrady vlastnictví pro postupníka založen jen titul pro převod vyhrazeného vlastnictví k zajištění.

(Rozh. ze dne 30. ledna 1935, Rv I 2699/34.)